

Короткий Т.Р., Осинська Л.Р. Концепція медичного права: сучасні реалії

Аналізується концепція медичного права як комплексної галузі права, його ознаки, місце у системі права. Висвітлюються проблеми визначення предмета та системи медичного права.

Ключові слова: медичне право, комплексна галузь; предмет правового регулювання, медична діяльність.

Короткий Т.Р., Осинская Л.Р. Концепция медицинского права: современные реалии

Анализируется концепция медицинского права как комплексной отрасли права, его признаки, место в системе права. Высветлены проблемы определения предмета и системы медицинского права.

Ключевые слова: медицинское право, комплексная отрасль, предмет правового регулирования, медицинская деятельность.

Література

1. *Алексеев С.С.* Теория права. — М., 1995. (*Alekseev S.S. Teoriya prava.* — М., 1995.)
2. *Антонов С.В.* Цивільно-правова відповідальність за заподіяння шкоди здоров'ю при наданні платних медичних послуг: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / НАН України; Інститут держави і права ім. В.М. Корецького. — К., 2006. (*Antonov S.V. Tsyvil'no-pravova vidpovidal'nist' za zapodiyannya shkody zdorov'yu pry nadanni platnykh medychnykh posluh: Dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.03 / NAN Ukrayiny; Instytut derzhavy i prava im. V.M. Korets'koho.* — К., 2006.)
3. *Байда А.О.* Відповідальність за незаконну лікувальну діяльність за КК України (аналіз складу злочину, питання кваліфікації): Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. — Х., 2006. — 20 с. (*Bayda A.O. Vidpovidal'nist' za nezakonnu likuval'nu diyal'nist' za KK Ukrayiny (analiz skladu zlochyну, pytannya kvalifikatsiyi): Avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.08 / Natsional'na yurydychna akademiya Ukrayiny im. Yaroslava Mudroho.* — Х., 2006. — 20 s.)
4. Библиография по медицинскому праву / Авт.-сост. Т.Р. Короткий, Л.Р. Осинская. — Одесса: Феникс, 2009. — 32 с. (*Byblyohrafiya po medytsynskomu pravu / Avt.-sost. T.R. Korotkyy, L.R. Osynskaya.* — Odessa: Fenyks, 2009. — 32 s.)
5. *Болотина Н.* Медичне право в системі права України // Право України. — 1999. — № 7. — С. 116-120. (*Bolotina N. Medychne pravo v systemi prava Ukrayiny // Pravo Ukrayiny.* — 1999. — # 7. — S. 116-120.)
6. *Булеца С.Б.* Право фізичної особи на життя та здоров'я (порівняльно-правовий аспект). — Ужгород: Ліра, 2006. — 172 с. (*Buletsa S.B. Pravo fizychnoyi osoby na zhyttya ta zdorov'ya (porivnyal'no-pravovyy aspekt).* — Uzhhorod: Lira, 2006. — 172 s.)
7. *Волинець Т.В.* Цивільно-правові засоби здійснення права на медичну допомогу: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. — Львів, 2008. (*Volynets' T.V. Tsyvil'no-pravovi zasoby zdiysnennya prava na medychnu dopomohu: Avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.03 / L'viv's'kyu natsional'nyu un-t im. Ivana Franka.* — L'viv, 2008.)

8. *Вороненко Ю.В., Радий Я.Ф.* Історія виникнення, становлення та розвитку правового регулювання медичної діяльності на теренах України // Український медичний часопис. — 2007. — № 1/57. — С. 45-49. (*Voronenko Yu.V., Radysh Ya.F. Istoriya vynyknennya, stanovlennya ta rozvytku pravovoho rehulyuvannya medychnoyi diyal'nosti na terenakh Ukrayiny // Ukrayins'kuu medychnyu chasopys. — 2007. — # 1/57. — S. 45-49.*)
9. *Галай В.О.* Способи захисту прав пацієнтів в Україні: Науково-практичний посібник. — К.: КНТ, 2009. — 72 с. (*Halay V.O. Sposoby zakhystu prav patsiyentiv v Ukrayini: Naukovo-praktychnyy posibnyk. — K.: KNT, 2009. — 72 s.*)
10. *Глашев А.А.* Медицинское право: Практическое руководство для юристов и медиков. — М.: ВолтерсКлувер, 2004. — 208 с. (*Hlashev A.A. Medytsynskoe pravo: Praktycheskoe rukovodstvo dlya yurystov y medikov. — M.: VoltersKluver, 2004. — 208 s.*)
11. *Дешко Л.* Про галузеву належність медичного права України // Право України. — 2006. — № 1. — С. 120-123. (*Deshko L. Pro haluzevu nalezhnist' medychnoho prava Ukrayiny // Pravo Ukrayiny. — 2006. — # 1. — S. 120-123.*)
12. *Кавалеров Ю.Ю.* Международно-правовая основа конституционного права на медицинскую помощь // Медицинское право. — 2006. — № 2 (14). — С. 10-15. (*Kavalerov Yu.Yu. Mezhdunarodno-pravovaya osnova konstytutsyonnoho prava na medytsynskuyu pomoshch' // Medytsynskoe pravo. — 2006. — # 2 (14). — S. 10-15.*)
13. *Каляева Е.О., Колосова В.И., Маляев К.В.* Уголовно-правовые проблемы медицины. — Н. Новгород: Изд-во Нижегород. госуниверситета, 2004. — 165 с. (*Kalyaeva E.O., Kolosova V.Y., Malyaev K.V. Uholovno-pravovyye problemy medytsyny. — N. Novhorod: Yzd-vo Nyzhehor. hosunyversyteta, 2004. — 165 s.*)
14. *Каркавина Д.Ю.* Настольная книга пациента, или как защитить свои права при обращении за медицинской помощью / Д.Ю. Каркавина. — Ростов н/Д.: Феникс, 2007. — 352 с. (*Karkavyna D.Yu. Nastol'naya knyha patsyenta, yly kak zashchytit' svoyy prava pry obrashchenyy za medytsynskoy pomoshch'yu / D.Yu. Karkavyna. — Rostov n/D.: Fenyks, 2007. — 352 s.*)
15. *Киселев Н.Н., Короткий Т.Р., Кравченко А.Н.* и др. Социально-правовые аспекты клонирования человека / Предисловие, составление Е.Н. Шевчук, Т.Р. Короткий. — Одесса: Латстар, 2001. — 254 с. (*Kyselev N.N., Korotkyy T.R., Kravchenko A.N. y dr. Sotsyal'no-pravovyye aspekty klonirovaniya cheloveka / Predyslovye, sostavlenye E.N. Shevchuk, T.R. Korotkyy. — Odessa: Lat-star, 2001. — 254 s.*)
16. *Колоколов Г.Р., Косолапова Н.В., Никульникова О.В.* Основы медицинского права. Курс лекций: Учебное пособие для вузов / Г.Р. Колоколов, Н.В. Косолапова, О.В. Никульникова. — М.: Экзамен, 2005. — С. 16. (*Kolokolov H.R., Kosolapova N.V., Nykul'nykova O.V. Osnovy medytsynskoho prava. Kurs lektsyy: Uchebnoye posobyе dlya vuzov / H.R. Kolokolov, N.V. Kosolapova, O.V. Nykul'nykova. — M.: Ekzamen, 2005. — S. 16.*)
17. *Короткий Т.Р.* Міжнародні стандарти прав людини у сфері біомедицини // Актуальні проблеми держави і права: Зб. наук. пр. — Одеса: Юридична література, 2002. — Вип. 16. — С. 404-409. (*Korotkyy T.R. Mizhnarodni standarty prav lyudyny u sferi biomedytsyny // Aktual'ni problemy derzhavy i prava: Zb. nauk. pr. — Odesa: Yurydychna literatura, 2002. — Vyp. 16. — S. 404-409.*)
18. *Костюченко О.Є.* Особливості правового регулювання праці лікарів: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05 / Харківський національний ун-т внутрішніх справ. —

X., 2007. — 20 с. (*Kostyuchenko O.Ye. Osoblyvosti pravovoho rehulyuvannya pratsi likariv: Avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.05 / Kharkivs'kyu natsional'nyu un-t vnutrishnikh sprav.* — X., 2007. — 20 s.)

19. *Крилова О.В.* Цивільно-правове регулювання відносин по наданню медичної допомоги: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Одеська національна юридична академія. — Одеса, 2006. — 20 с. (*Krylova O.V. Tsyvil'no-pravove rehulyuvannya vidnosyn po nadannyu medychnoyi dopomohy: Avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.03 / Odes'ka natsional'na yurydychna akademiya.* — Odesa, 2006. — 20 s.)

20. *Куц Л.І.* Господарсько-правове регулювання виробництва та торгівлі лікарськими засобами: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / НАН України; Інститут економіко-правових досліджень. - Донецьк, 2004. — 20 с. (*Kushch L.I. Hospodars'ko-pravove rehulyuvannya vyrobnytstva ta torhivli likars'kymy zasobamy: Avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.04 / NAN Ukrayiny; Instytut ekonomiko-pravovykh doslidzhen'.* — — *Donets'k*, 2004. — 20 s.)

21. *Литовка П.И.* Медицинское право — комплексная отрасль национального права России // Публичное и частное право: проблемы развития и взаимодействия, законодательного выражения и юридической практики. — Екатеринбург, 1999. (*Lytovka P.Y. Medytsynskoe pravo — kompleksnaya otrasl' natsional'noho prava Rossyy // Pablychnoe y chastnoe pravo: problemy razvytyya y vzaymodeystviya, zakonodatel'noho vyrazheniyya y yurydycheskoj praktyky.* — *Ekaterynburh*, 1999.)

22. *Лопатенков Г.Я.* Права пациента. Практические рекомендации. — СПб: БХВ-Петербург, 2005. — 160 с. (*Lopatenkov H.Ya. Prava patsyenta. Praktycheskiye rekomendatsyy.* — *SPb: BKhV-Peterburh*, 2005. — 160 s.)

23. *Малеина М.Н.* Человек и медицина в современном праве: Учебное и практическое пособие. - М.: БЕК, 1995. — С. 6. (*Maleyna M.N. Chelovek y medytsyna v sovremennom prave: Uchebnoe y praktycheskoe posobyе.* - М.: БЕК, 1995. — S. 6.)

24. *Мартин А.Й., Буийсен М.* Здравоохранительное право (концепции) / Перев. И.Г. Галь, под ред. Ю.Д. Сергеева // Медицинское право. — 2003. — № 2. — С. 45-48. (*Martyn A.Y., Buuysen M. Zdravookhranytel'noe pravo (kontseptsiyy) / Perek. Y.H. Hal', pod red. Yu.D. Serheeva // Medytsynskoe pravo.* — 2003. — # 2. — S. 45-48.)

25. Медицинское право Украины: Учебное пособие / В.Д. Волков, Л.Н. Дешко, В.П. Заброцкий и др. — Донецк: ДонНУ, 2005. — 268 с. (*Medytsynskoe pravo Ukrayny: Uchebnoe posobyе / V.D. Volkov, L.N. Deshko, V.P. Zabrotskyy y dr.* — *Donetsk: DonNU*, 2005. — 268 s.)

26. Международно-правовое регулирование здравоохранения. — Ленинград, 1973. (*Mezhdunarodno-pravovoe rehulyrovanye zdnavookhraneniyya.* — *Lenynhrad*, 1973.)

27. *Михайлов В.С.* История международного здравоохранительного права. — Владивосток, 1984. (*Mykhaylov V.S. Ystoryya mezhdunarodnoho zdnavookhranytel'noho prava.* — *Vladyvostok*, 1984.)

28. *Михалев В.О.* Розвиток системи прав людини. Біологічні права людини // Актуальні проблеми політики. — 2001. — Вип. 12. — С. 173-176. (*Mykhalev V.O. Rozvytok systemy prav lyudyny. Biolohichni prava lyudyny // Aktual'ni problemy polityky.* — 2001. — Vyp. 12. — S. 173-176.)

29. *Москаленко В.Ф.* Объем и принципиальное содержание права на здоровье в международных нормативно-правовых актах // Медицинское право. — 2006. — № 4 (16).

— С. 10-20. (*Moskalenko V.F. Ob'ym u pryntsypyal'noe sodержanye prava na zdorov'e v mezhdunarodnykh normatyvno-pravovykh aktakh // Medytsynskoe pravo. — 2006. — # 4 (16). — S. 10-20.*)

30. *Мохов А.А.* Сочетание частных и публичных интересов при правовом регулировании медицинской деятельности. — СПб: Юридический центр Пресс, 2003. — 208 с. (*Mokhov A.A. Sochetanye chastnykh y publichnykh ynteresov pry pravovom rehulyrovanyu medytsynskoy deyatel'nosti. — SPb: Yurydycheskyy tsentr Press, 2003. — 208 s.*)

31. *Осинская Л.Р.* Предмет правового регулирования медицинского права // Матеріали IV Звітної наук.-практ. конф. проф.-викл. складу (м. Одеса, 9 квітня 2009 р.). — Одеса: Міжнародний гуманітарний університет, 2009. — С. 25-27. (*Osynskaya L.R. Predmet pravovoho rehulyrovanyua medytsynskoho prava // Materialy IV Zvitnoyi nauk.-prakt. konf. prof.-vykl. skladu (m. Odesa, 9 kvitnya 2009 r.). — Odesa: Mizhnarodnyu humanitarnyyu universytet, 2009. — S. 25-27.*)

32. *Поленина С.В.* Законотворчество в Российской Федерации. — М., 1996. — С. 91. (*Polenyna S.V. Zakonotvorchestvo v Rossyuskoj Federatsyy. — M., 1996. — S. 91.*)

33. *Прасов О.О.* Право на медичну допомогу та його здійснення: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Харківський національний ун-т внутрішніх справ. — Х., 2007. — 16 с. (*Prasov O.O. Pravo na medychnu dopomohu ta yoho zdiysnennya: Avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.03 / Kharkivs'kyyu natsional'nyu un-t vnutrishnykh sprav. — X., 2007. — 16 s.*)

34. *Протасов В.Н.* Что и как регулирует право. — М., 1995. (*Protasov V.N. Chto y kak rehulyruet pravo. — M., 1995.*)

35. *Сенюта І.Я.* Медичне право: право людини на охорону здоров'я. — Львів: Астролябія, 2007.- 224 с. (*Senyuta I.Ya. Medychne pravo: pravo lyudyny na okhoronu zdorov'ya. — L'viv: Astrolyabiya, 2007.*)

36. *Сергеев Ю.Д.* Медицинское право: Учебный комплекс: В 3 т. — М.: ГЭОТАР-Медиа, 2008. — 784 с. (*Serheev Yu.D. Medytsynskoe pravo: Uchebnyy kompleks: V 3 t. — M.: HЭOTAP-Media, 2008. — 784 s.*)

37. *Сергеев Ю.Д.* Профессия врача. Юридические основы: Учебник. — К., 1988. (*Serheev Yu.D. Professyya vracha. Yurydycheskiye osnovy: Uchebnyk. — K., 1988.*)

38. *Стеценко В.Ю.* Использование специальных медицинских знаний в уголовном судопроизводстве: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Академия управления МВД России. — М., 2004. — 26 с. (*Stetsenko V.Yu. Yspol'zovanye spetsyal'nykh medytsynskyykh znanyu v uholovnom sudoproyzvodstve: Avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09 / Akademyua upravlenyya MVD Rossyy. — M., 2004. — 26 s.*)

39. *Стеценко С.Г.* Медицинское право. Учебник. — СПб: Юридический центр Пресс, 2004. — 572 с. (*Stetsenko S.H. Medytsynskoe pravo. Uchebnyk. — SPb: Yurydycheskyy tsentr Press, 2004. — 572 s.*)

40. *Стеценко С.Г.* Право и медицина: проблемы соотношения. — М.: Международный университет, 2002. — 250 с. (*Stetsenko S.H. Pravo y medytsyna: problemy sootnoshenyya. — M.: Mezhdunarodnyy unyversytet, 2002. — 250 s.*)

41. *Стеценко С.Г., Стеценко В.Ю., Сенюта І.Я.* Медичне право України: Підручник / За заг. ред. С.Г. Стеценко. — К.: Всеукраїнська асоціація видавців "Правова єдність", 2008. (*Stetsenko S.H., Stetsenko V.Yu., Senyuta I.Ya. Medychne pravo Ukrayiny:*

Pidruchnyk / Za zah. red. S.H. Stetsenko. — K.: Vseukrayins'ka asotsiatsiya vydavtsiv "Pravova yednist'", 2008.)

42. Федорова М.Ю. Медицинское право: Учеб. пособие для вузов. — М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2003. (*Fedorova M.Yu. Medytsynskoe pravo: Ucheb. posobyе dlya vuzov. — M.: Humanyt. yzd. tsentr VLADOS, 2003.*)

43. Фесенко Є.В. Злочини проти здоров'я населення та системи заходів з його охорони. — К.: Атіка, 2004. (*Fesenko Ye.V. Zlochynu proty zdorov"ya naseleण्या ta systemy zakhodiv z yoho okhorony. — K.: Atika, 2004.*)

44. Шленева Е. Медицинское право. Предмет отрасли // Право и жизнь. — 2000. — № 26. (*Shleneva E. Medytsynskoe pravo. Predmet otrasly // Pravo y zhyzn'. — 2000. — # 26.*)